

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kohandatakse teatavaid EÜ asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaseid õigusakte vastavalt nõukogu otsusele 1999/468/EÜ seoses kontrolliga regulatiivmenetlusega. Kohandamine kontrolliga regulatiivmenetlusega – viies osa”

KOM(2009) 142 lõplik – 2009/0048 (COD)
(2009/C 317/12)

Pearaportöör: **Daniel RETUREAU**

14. mail 2009. aastal otsustas nõukogu vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 152 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kohandatakse teatavaid EÜ asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaseid õigusakte vastavalt nõukogu otsusele 1999/468/EÜ seoses kontrolliga regulatiivmenetlusega. Kohandamine kontrolliga regulatiivmenetlusega – viies osa

KOM(2009) 142 lõplik - 2009/0048 (COD).

Komitee juhatus tegi 12. mail 2009. aastal käesoleva arvamuse ettevalmistamise ülesandeks ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektioonile.

Vastavalt kodukorra artiklile 20 määras komitee täiskogu 455. istungjärgul 15.–16. juulil 2009 (16. juuli istungil) pearaportööriks Daniel Retureau ja võttis vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 122 ja vastu hääletas 2.

1. Järeldused

1.1. Komitee kiidab heaks komisjoni ettepanekud kontrolliga regulatiivmenetluse kohta, kuigi kahtleb, kas selliste muudatuste panekute puhul on vaja eraldi menetlust, mis õigusakti sisu ja eesmärki muutmata lähevad veidi kaugemale mitteolemusliku muudatuse kriteeriumist ja millel on küllaltki suur sotsiaalne, majanduslik või tervisealane mõju.

1.2. Komitee leiab siiski, et kontrolli on parlamentaarse töö korralduse tõttu raske läbi viia.

1.3. Uue menetluse lisaväärtus ei ole veel üldsusele selge, kuna kodanikuühiskonna organisatsioonidel, keda komiteemenetlusega kohaldatavad täiendavad eeskirjad puudutavad, võib tekkida raskusi olla kursis algse õigusakti eeskirjade järjestikuste muudatustega.

2. Ülevaade 2007. ja 2008. aasta menetlustest õigusaktide kohandamiseks kontrolliga regulatiivmenetlusega

2.1. Parlamendi kontrolliga regulatiivmenetlus on hoogu juurde saanud viimasel kahel aastal, mil varem tavapärase komiteemenetlusega vastu võetud õigusakte on kohandatud koondmenetluse teel. Tavapärasest komiteemenetlust kasutatakse jätkuvalt siis, kui kontrolliga menetluse tingimusi ei saa kohaldada.

2.2. Nõukogu 17. juuli 2006. aasta otsusega 2006/512/EÜ muudeti nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ

(millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused), eelkõige lisades uue artikli 5a, millega nähakse ette uus kontrolliga regulatiivmenetlus. See menetlus võimaldab parlamendil kasutada kontrolliõigust komiteemenetlusega õigusaktidesse sisse viidud muudatuste suhtes tingimusel, et tegemist ei ole olemuslike muudatustega või kui lisatakse või jäetakse välja mitteolemuslikke sätteid või osi.

2.3. Seega täiendatakse iga õigusakti järelevalvet tagavaid komiteemenetlusi uue võimalusega, mis tugevdab Euroopa Parlamendi järelevalvet komisjonile asjaomase õigusaktiga antud rakendusvolituste kasutamise üle teatud õigusaktide puhul, millele kohaldatakse kõnealust uut võimalust ning mis on vastu võetud kaasotsustamismenetluse, asutamislepingu artikli 251 või finantsküsimuste puhul Lamfalussy menetluse korras (¹).

2.4. Komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendi ühisavalduses kinnitati loetelu õigusaktidega, mida nende arvates tuleks viivitamatult kohandada muudetud otsusele, lisades õigusaktidesse esialgset menetlust asendava uue, kontrolliga regulatiivmenetluse. Ühisavalduses tõdeti samuti, et kooskõlas hea õigusloome põhimõtetega tuleks anda komisjonile rakendusvolitused ilma ajalise piiranguta.

(¹) Muudetud otsuse 1999/468/EÜ artikliga 5a on kehtestatud uus kontrolliga regulatiivmenetlus, mida kasutatakse üldmeetmete puhul, mille eesmärk on muuta EÜ asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt vastuvõetud põhiõigusaktide vähem olulisi sätteid, sealhulgas mõningate selliste sätete välja jätmise või täiendamisega uute vähem oluliste sätete lisamise teel.

2.4.1. Komisjon otsustas kohandada varasemaid õigusakte uue menetlusega, tehes ettepaneku võtta vastu koondmäärused, millesse koondatakse mitmeid õigusakte, selle asemel, et võtta kõiki õigusaktide kohta vastu eraldi määrus.

2.4.2. Kolm esimest õigusaktide rühma võeti vastu 2007. aasta lõpul ja neljas 11. veebruaril 2008. aastal ⁽²⁾. Seetõttu on komisjon teinud ettepaneku muuta tagasiulatava jõuga kõiki õigusakte, mis tema arvates kuuluvad uue kontrolliga komiteemenetluse alla, et võtta kasutusele uus menetlus ja vajadusel kaotada sätted komisjoni rakendusvolituste ajaliste piirangute kohta.

2.5. Parlament omakorda soovitas 23. septembri 2008. aasta resolutsioonis komisjonil vaadata üle 14 õigusakti, mille puhul ta teeb ettepaneku kasutada algselt kavandatud kontrollita komiteemenetluse asemel kontrolliga regulatiivmenetlust. Käesolevas arvamuses käsitletakse komisjoni vastust resolutsioonile.

2.6. Lisaks sellele leidis parlament, et nõukogu otsuse 1999/468/EÜ rakendamise kord on olnud väga ebarahuldav ja on seda siiani (välja arvatud uue kontrolliga regulatiivmenetluse kord), muuhulgas ka komiteemenetluse andmebaasi toimimise viisi tõttu; arvestades, et dokumente saadetakse sageli osadena ja ilma täpse selgitusega, milline on nende staatus, ning vahel eksitavate pealkirjadega, nt rakendusmeetmete eelnõud, mida ei ole veel komitees hääletusele pandud, saadetakse liigituse all „õigus kontrollida”, kui tegelikult tuleks saata liigitusega „teabeõigus”, mis muudab ebaselgeks, millist tähtaega tuleks järgida ⁽³⁾.

3. Komisjoni ettepanekud

3.1. Arvamuse pealkirjas viidatud määruse ettepanekus tegi komisjon ettepaneku kohandada kahte parlamendi esitatud õigusakti kontrolliga regulatiivmenetlusega. Komisjon selgitas, miks ta otsustas teisi õigusakte mitte kohandada, viidates õiguslikele põhjustele seoses nende õigusaktide olemusega, mis ei vastanud kontrolliga regulatiivmenetluse tingimustele.

3.2. Tegemist on järgmiste õigusaktidega:

Õigusaktid, mille kohandamine on lõpule viidud või mille kohta on ettepanek tehtud

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/25/EÜ, 22. mai 2000, millega muudetakse nõukogu direktiivi 74/150/EMÜ ⁽⁴⁾.
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/43/EÜ, 27. juuni 2001, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/23/EMÜ ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ KOM(2008) 71 lõplik, KOM(2007) 740 lõplik, KOM(2007) 741 lõplik, KOM(2007) 822 lõplik ja KOM(2007) 824 lõplik; ELT C 224, 30.8.2008.

⁽³⁾ Euroopa Parlament, põhiseaduskomisjon, raportöör: Monica Frassoni A6-0107/2008. Ettepanek võtta vastu otsus, põhjendus B.

⁽⁴⁾ EÜT L 173, 12.7.2000.

⁽⁵⁾ EÜT L 211, 4.8.2001.

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/3/EÜ, 11. veebruar 2004, millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/156/EMÜ ja 80/1268/EMÜ. Komisjoni sõnul kohaldatakse nende kahe direktiivi suhtes automaatselt kontrolliga regulatiivmenetlust ⁽⁶⁾.

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/64/EÜ, 26. oktoober 2005, millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/156/EMÜ ⁽⁷⁾.

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/40/EÜ, 17. mai 2006, millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/156/EMÜ ⁽⁸⁾.

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/33/EÜ, 6. juuli 2005, millega muudetakse direktiivi 1999/32/EMÜ ⁽⁹⁾.

Õigusaktid, mille puhul kaasotsustamismenetlust ei kohaldata

— Nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006, 11. juuli 2006, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999 ⁽¹⁰⁾.

Pärast 2006. aasta reformi jõustumist vastuvõetud õigusakt

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1905/2006, 18. detsember 2006, mis võeti vastu pärast 23. juulit 2006, seega kontrolliga regulatiivmenetluse kehtestanud reformi jõustumise järel, mistõttu ei pea seda kohandama ⁽¹¹⁾;

Õigusaktid, mille sätete suhtes ei ole kontrolliga regulatiivmenetlus kohaldatav

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/46/EÜ, 23. juuli 2001, millega muudetakse nõukogu direktiivi 95/53/EÜ ning direktiive 70/524/EMÜ, 96/25/EÜ ja 1999/29/EÜ ⁽¹²⁾.

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/33/EÜ, 21. oktoober 2002, millega muudetakse nõukogu direktiive 90/425/EMÜ ja 92/118/EMÜ ⁽¹³⁾.

— Euroopa Parlamendi ning nõukogu direktiiv 2004/41/EÜ, 21. aprill 2004, millega tunnistatakse kehtetuks teatavad direktiivid, mis käsitlevad teatavate inimtoitude ettenähtud loomse päritoluga toodete tootmise ja turuleviimise toiduhügieeni ning tervishoiunõudeid, ja muudetakse nõukogu direktiive 89/662/EMÜ ja 92/118/EMÜ ning nõukogu otsust 95/408/EÜ ⁽¹⁴⁾.

⁽⁶⁾ ELT L 49, 19.2.2004.

⁽⁷⁾ ELT L 310, 25.11.2005.

⁽⁸⁾ ELT L 161, 14.6.2006.

⁽⁹⁾ ELT L 191, 22.7.2005.

⁽¹⁰⁾ ELT L 210, 31.7.2006.

⁽¹¹⁾ ELT L 378, 27.12.2006.

⁽¹²⁾ EÜT L 234, 1.9.2001.

⁽¹³⁾ EÜT L 315, 19.11.2002.

⁽¹⁴⁾ ELT L 157, 30.4.2004.

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 676/2002/EÜ, 7. märts 2002 ⁽¹⁵⁾.

3.3. Lõpetuseks tunnistas komisjon, et järgmised põhiõigusaktid sisaldavad teatava hulga sätteid, mida tuleb kohandada uue kontrolliga regulatiivmenetlusega.

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/15/EÜ, 10. aprill 2000, millega muudetakse nõukogu direktiivi 64/432/EMÜ ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta ⁽¹⁶⁾.

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1760/2000, 17. juuli 2000, veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁷⁾.

3.4. Ettepaneku eesmärk on kohandada neid kahte põhiõigusakti kontrolliga regulatiivmenetlusega.

4. Komitee üldised märkused

4.1. Komitee on huviga jälginud uue komiteemenetluse – kontrolliga regulatiivmenetluse – rakendamist.

4.2. Komitee nõustub komisjoni ettepanekutega, kuigi kahtleb, kas selliste muudatusettepanekute puhul on vaja eraldi menetlust, mis õigusakti sisu ja eesmärki muutmata lähevad veidi kaugemale mitteolemusliku muudatuse kriteeriumist ja millel on küllaltki suur sotsiaalne, majanduslik või tervisealane mõju, näiteks elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete määruse puhul.

4.3. Komitee leiab, et kontrolliga komiteemenetlus on demokraatlik edusamm seoses teatud muutuvate õigusaktide haldamise jälgimisega, mis võimaldab vältida selliseid koormavaid menetlusi nagu läbivaatamine, mis tooks institutsioonidele tarbetut tööd kaasa. Samas on parlamendil oma töökorralduse tõttu keeruline kontrolli läbi viia.

4.4. Uue menetluse lisaväärtus ei ole veel üldsusele selge, kuna kodanikuühiskonna organisatsioonidel, keda komiteemenetlusega kohaldatavad täiendavad eeskirjad puudutavad, võib tekkida raskusi olla kursis algse õigusakti eeskirjade järjestikuste muudatustega.

4.5. Olukord on veelgi keerulisem, kui eeskirjade muudatused lähevad oluliselt kaugemale mitteolemusliku muudatuse kriteeriumist, mis teatud juhtudel jääb ebaselgeks mõisteks. See kehtib näiteks elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmes sisalduvate toksiliste ainete uue määruse kohta. Ettepanek toksiliste ainete loetelu lisamise või sellest välja jätmise kohta tehakse vastavalt kontrolliga menetlusele, kuid komitee palus oma arvamuses, ⁽¹⁸⁾ et loetelu muutmise korral konsulteeritaks asjaomaste ettevõtete, töötajate ja tarbijate organisatsioonidega ning et koostataks mõjuhinnang, sest antud juhul osutuvad sellised muudatused olemuslikeks.

4.6. Arvestades seda märkust, mis võib puudutada teatud konkreetseid juhtumeid ja mida saaks tegelikkuses kohaldada kehtivaid eeskirju muutmata, on komitee valmis komisjoni ettepanekud heaks kiitma.

Brüssel, 16. juuli 2009

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Mario SEPI

⁽¹⁵⁾ EÜT L 108, 24.4.2002.

⁽¹⁶⁾ EÜT L 105, 3.5.2000.

⁽¹⁷⁾ EÜT L 204, 11.8.2000.

⁽¹⁸⁾ KOM(2008) 809 lõplik ja CESE 1032/2009, 10.6.2009.